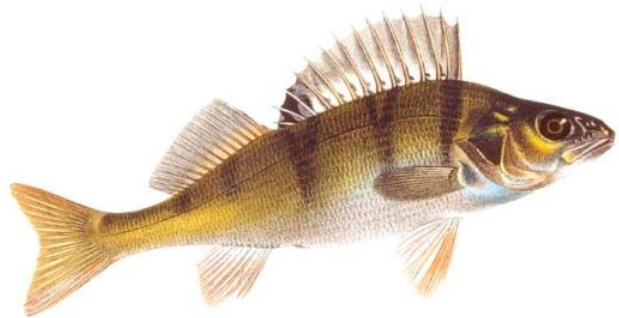

Mariehamn 15.2.2023

Varför är det så viktigt med fisk?

Jonas Harald

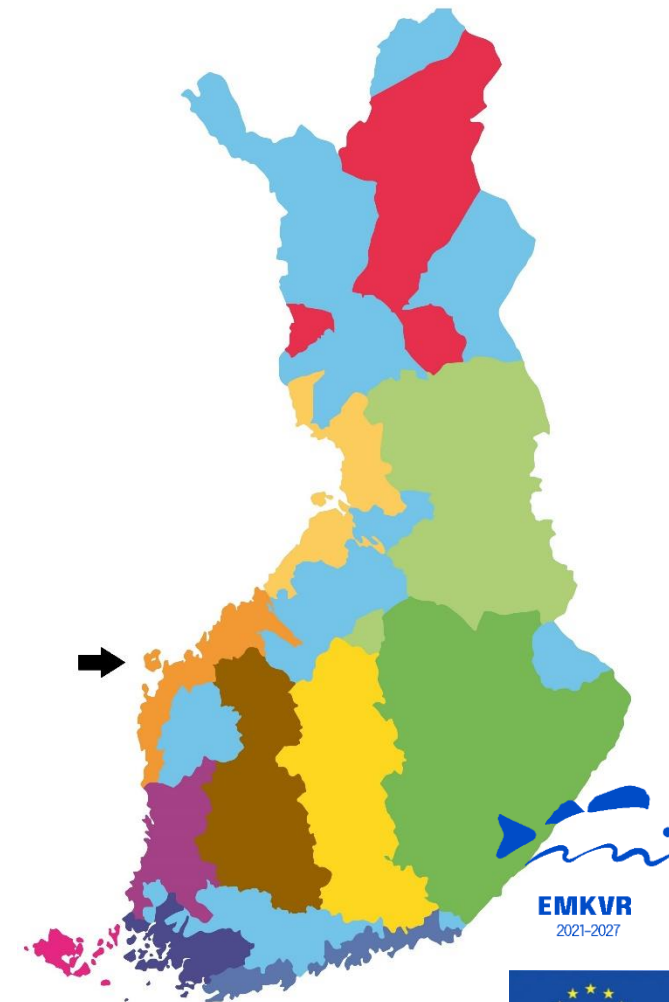
Österbottens Fiskeleader Kustaktionsgruppen

+358 50 433 4683

jonas.harald@aktion.fi

Fiske-leader områden i Finland

EMKVR
2021-2027

Läkemedel

Man blir intelligent av fisk

Det gamla talesättet att man blir intelligent av att äta fisk kan mycket väl vara sant. Det har flera undersökningar under senare år visat och orsaken är främst vissa fiskfettsyror, speciellt DHA, som finns i hjärnan

A closer look at the environmental costs of food

- Best choices for low-carbon protein are: small capture fisheries (like anchovy, herring, or sardines); farmed mollusks— such as oysters, mussels and scallops; whitefish like pollock, cod and haddock; farmed salmon; and chicken.
- When compared to other studies of vegetarian and vegan diets, a selective diet of aquaculture and wild capture fisheries can have a lower environmental impact than either of the plant-based diets.

Eutrofieringen är Östersjöns värsta problem

Östersjön plågas av eutrofiering, det vill säga abnorm tillväxt av alger och vattenväxter. Till följd av detta försämrades miljön i havet självt och för dess kustinvånare.

**Mat, klimat och miljö
– så påverkar maten
klimatet**

EPA, DHA, Selen,
Vit. D, A, B12...

Strömmingskrisen

Two-thirds of the world's fish stocks are either fished at their limit or over fished. The UN food and agriculture organisation (FAO) has estimated that 70 percent of the fish population is fully used, overused or in crisis.

WWFs råd

Bra val

Jordbruket och klimatförändringen

Globally, 70% of Freshwater is Used for Agriculture

71% av jordens yta består av vatten,
men producerar bara 4-6% av vår mat

Seafood has a much lower impact on space and freshwater than land-based food.

The Impact of Coronavirus on Food Insecurity

Inverkan av den ryska invasionen av Ukraina på marknaderna: EU:s åtgärder

Rysslands oberättigade och oprovocerade anfallskrig mot Ukraina har lett till allvarliga störningar på energi- och livsmedelsmarknaderna. EU-länderna samordnar sina insatser för att hantera stigande priser och varubrist.

Konflikter leder till hungersnöd och hungersnöd till konflikter

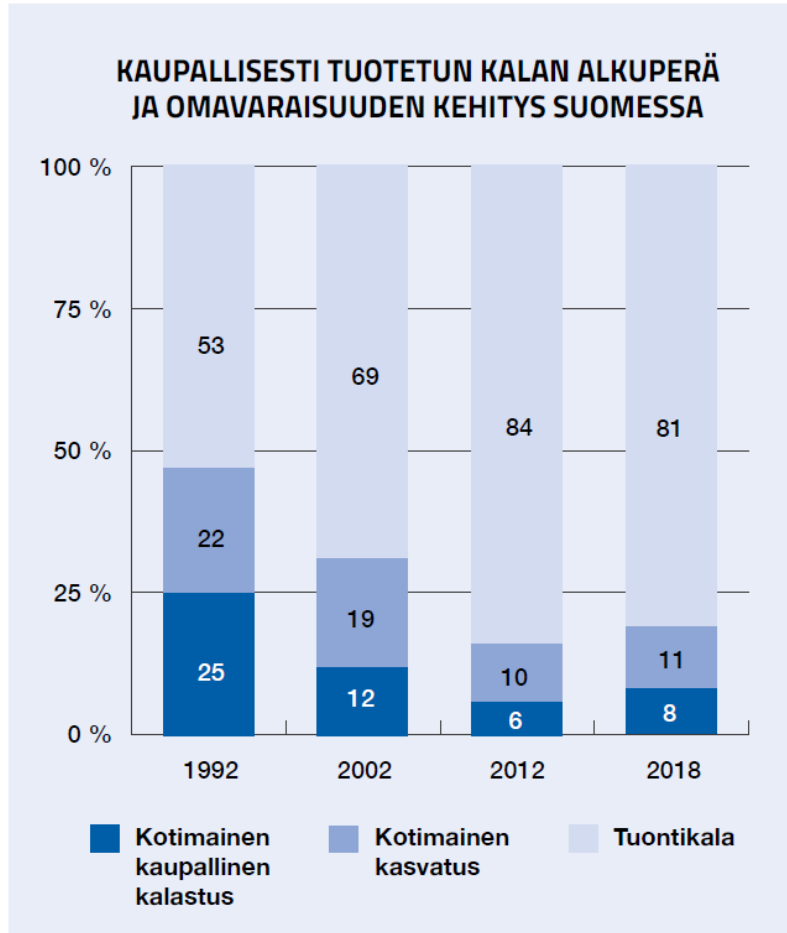
Relationen mellan en tryggad livsmedelsförsörjning och konflikter är en tvåvägsprocess, konstaterar **Helena Kahiluoto**, professor i hållbarhetsvetenskap och forskningsledare vid Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet (LUT-universitetet). Hon har forskat i global produktion, distribution och konsumtion av livsmedel.

Nordiska ministerrådet: självförsörjningsgraden av protein ska ökas i hela Norden

Självförsörjningsgraden har fått en helt ny dignitet.

Lokal och inhemsk livsmedelsförsörjning är nödvändig, inte bara för arbetsplatser och handelsbalansen, utan även för samhällets säkerhet och resiliens.

Fisk på livsmedelsmarknaden i Finland

Källa: LUKE

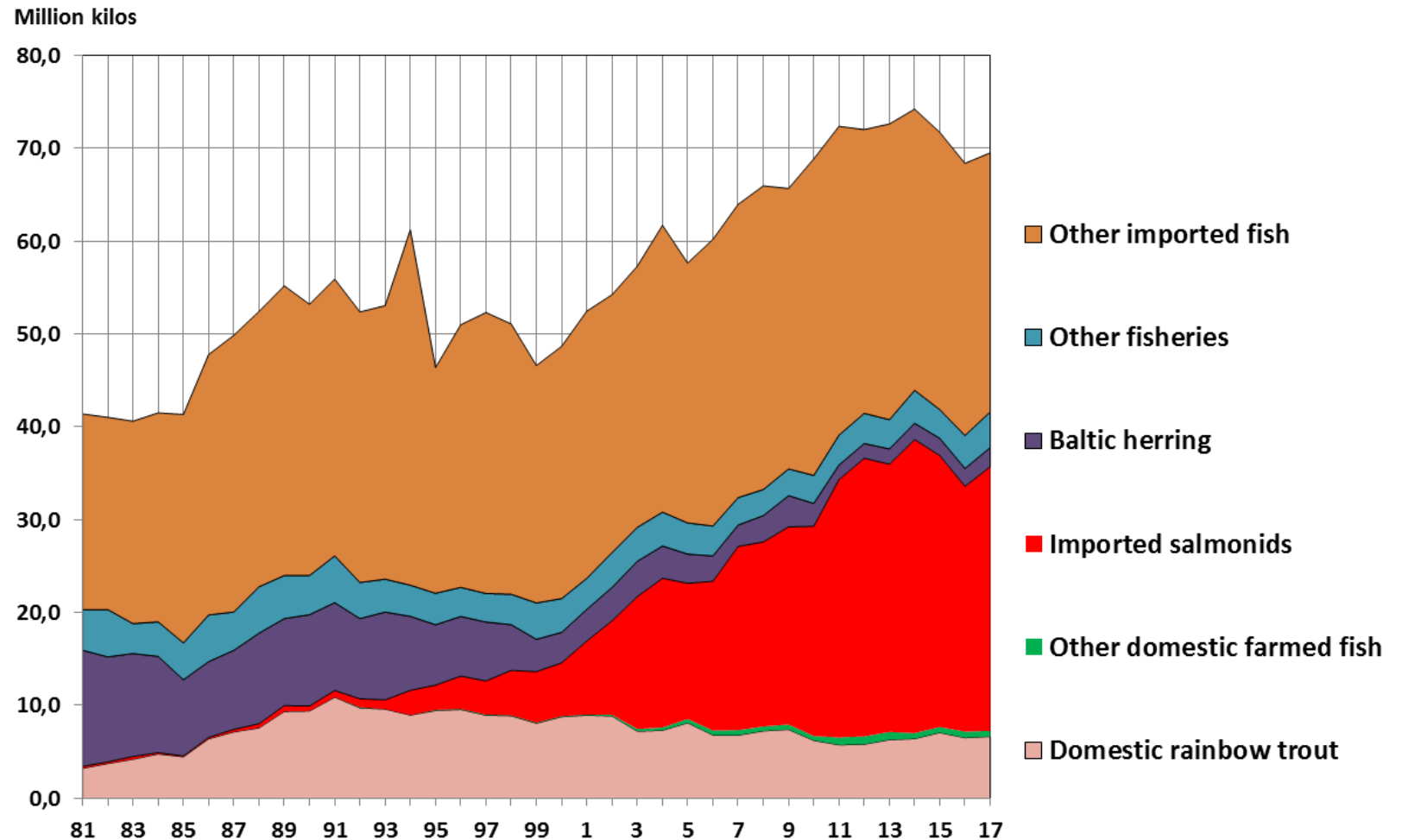
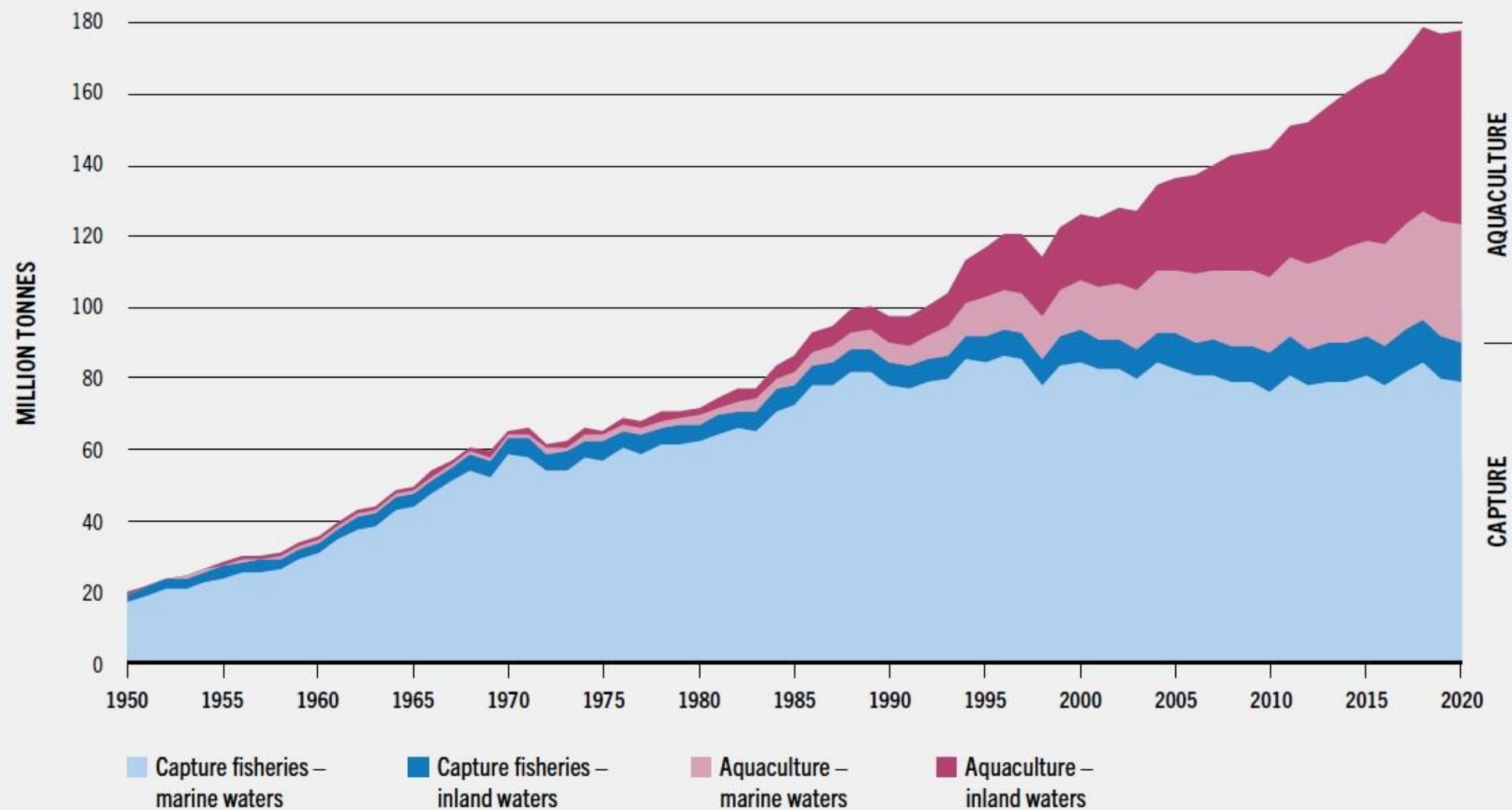
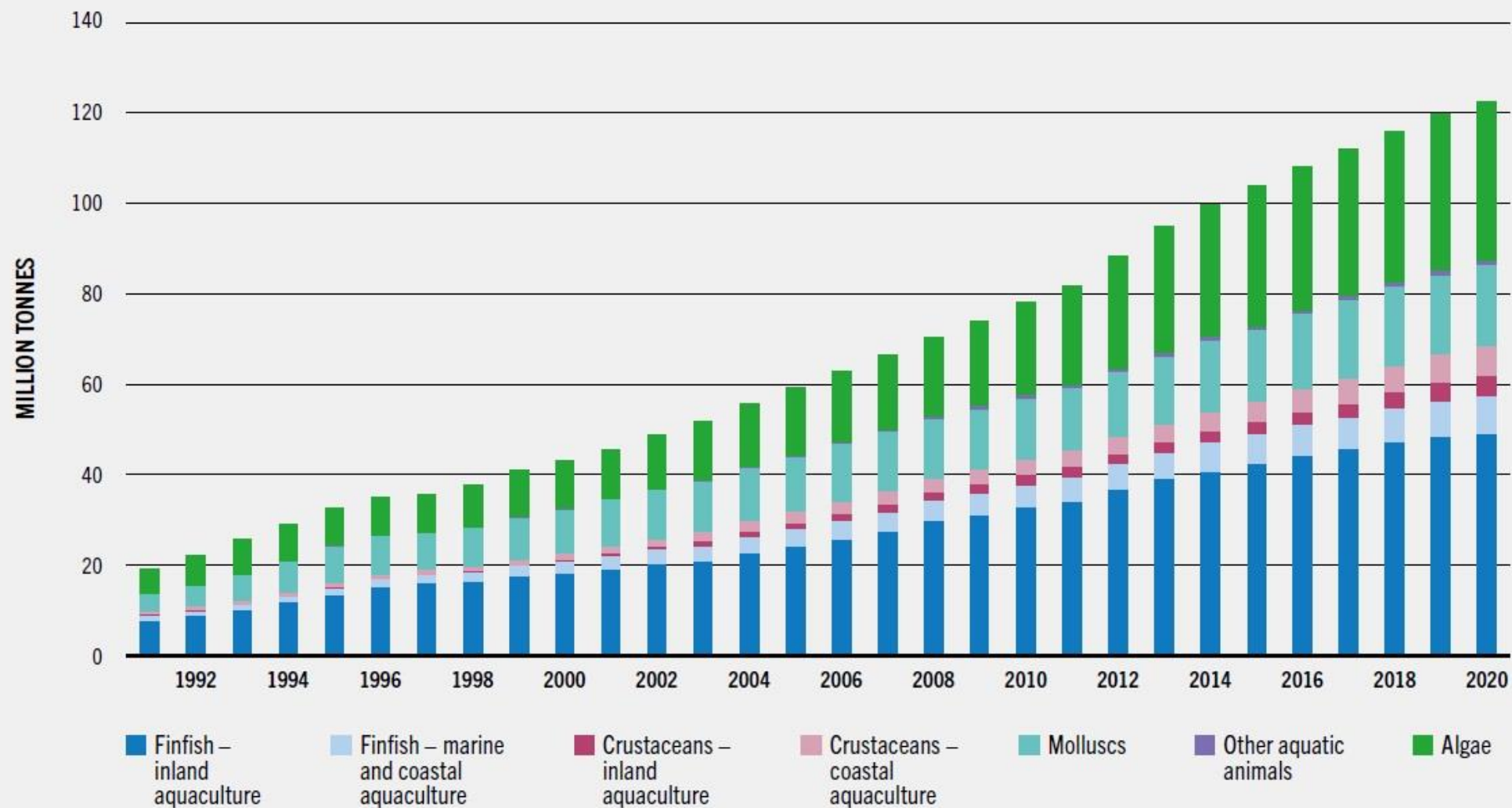

FIGURE 1 WORLD CAPTURE FISHERIES AND AQUACULTURE PRODUCTION

NOTES: Excluding aquatic mammals, crocodiles, alligators, caimans and algae. Data expressed in live weight equivalent.
SOURCE: FAO.

FIGURE 13 WORLD AQUACULTURE PRODUCTION, 1991–2020

NOTES: Data exclude shells and pearls. Data expressed in live weight equivalent.
SOURCE: FAO.

Nationellt program för främjande av inhemsk fisk

Vision 2035, exempel:

- fördubblad konsumtion av inhemsk fisk
- från 1,7 måltider/vecka -> 2,5 måltider/vecka
- Livsmedelsanvändning av strömming skall öka 5x (4 milj.kg till 20 milj.kg)
- Livsmedelsanvändning av underutnyttjade fiskarter (karpfiskar, nors och vassbuk) skall öka 5x (1 milj.kg till 5 milj.kg)
- Mängden odlad fisk skall öka 3x (från 14 milj. kg till 50 milj. kg)
- Andelen recirkulationsfoder (Östersjöfoder) vid fiskodling skall öka från 50 % till > 85 %
- Handelsunderskottet för fiskprodukter skall minska från -357 milj. € till -225 milj. €

**Lisää
kotimaista
kalaa!**

Kotimaisen kalan
edistämishjelma

Nationellt program för främjande av inhemsk fisk

Fiskkonsumtionens effekt på samhället

Ekonomiska konsekvenser

Sysselsättning:
+3000 årsverken

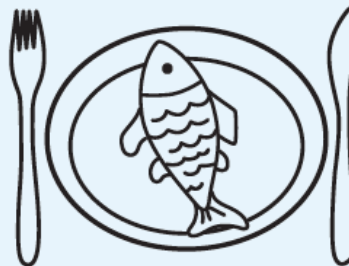

Värdet av företagens
produktion: +70 %

Export:
+297 milj. €

Hälsöfördelar

Social- och hälsovårdskostnader:
En besparing på 1-2 miljarder €

Fiskbaserad kost är hälsosam
och näringsmässigt balanserad

Klimatkonsekvenser

Fiskbaserad kost minskar
klimatavtrycket med **5-6 %**

#inhemskfisk

Jord- och skogsbruks-
ministeriet

Maj 2021, Naturligtvis närmät!

Närmatsprogrammet och målen för utveckling av närmatssektorn till 2025

”Närmatstrenden återspeglas även i konsumenternas växande intresse för fisk som är fångad eller odlad i närområdet. Tillgången till närfisk är dock otillräcklig för att tillfredsställa konsumenternas behov.... I Finland finns det tillståndspolitiska och administrativa hinder för utvecklingen av fiskenäringen som gör det svårt för företagen att svara på konsumenternas efterfrågan på närfisk. För att tillgången till inhemska råvaror för fiskförädlingen och fiskhandeln ska kunna tryggas och hållas konkurrenskraftig måste yrkesfisket och vattenodlingsnäringen i Finland vara livskraftiga och lönsamma. Det finns också många fiskbestånd i Finland som inte utnyttjas till fullo och som systematiskt bör fiskas och erbjudas till konsumenterna i högre grad. Förädlingsgraden hos förädlade fiskprodukter, råvarornas kvalitet och logistiken för mindre partier behöver vidareutvecklas.”

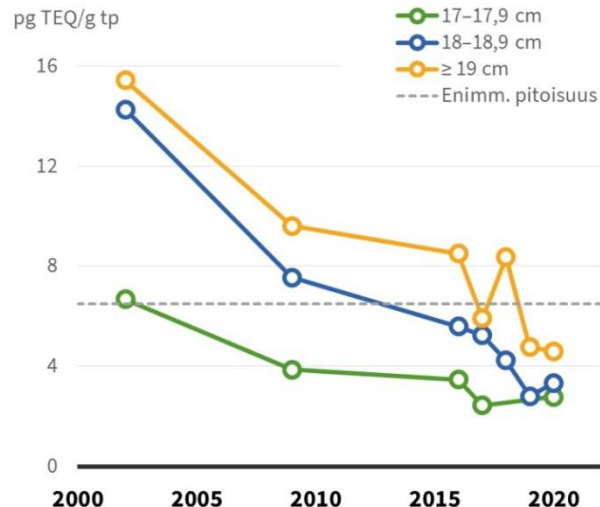
EU:s fond har bytt namn:

European Maritime and Fisheries Fund (EMFF) 2014-2020

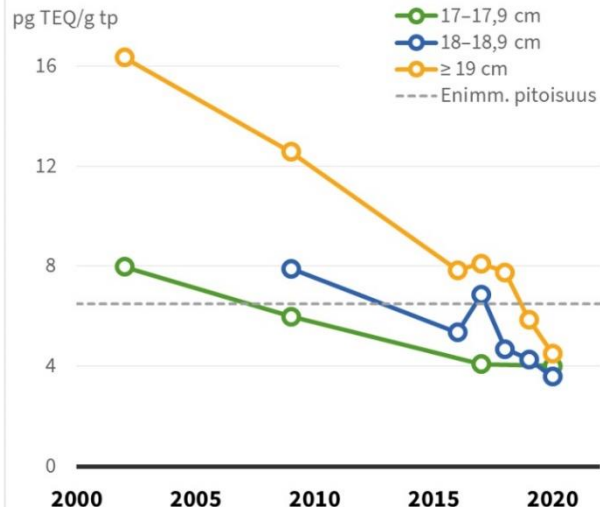
European Maritime, Fisheries **and Aquaculture** Fund (EMFAF) 2021 - 2027

Dioksiinit ja PCB:t silakassa 2002–2020 (1/2)

Selkämeri, keskiosa

Selkämeri, eteläosa

Silakan vierasainepitoisuuksien kehitys | Panu Rantakokko

6.11.2020

Livsmedelsverket lättar på begränsningarna för strömming

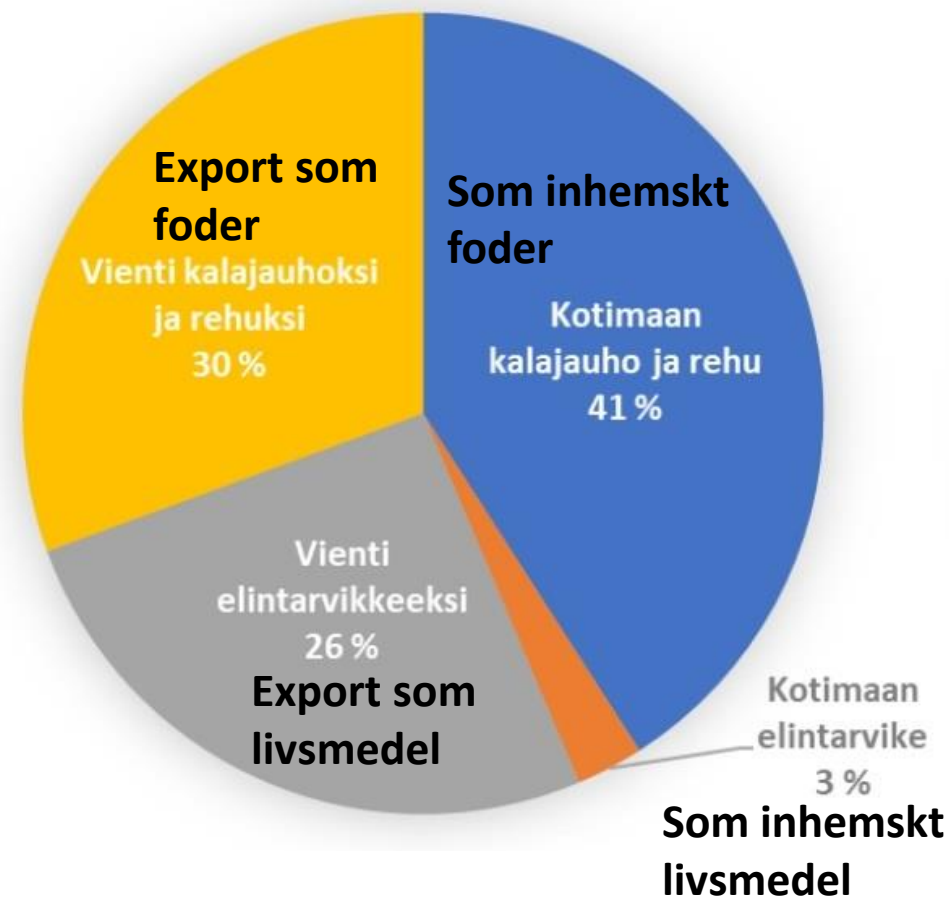
Kotimaa | HS Ympäristö

Silakkaa saa pian syödä mielin määrin – Ruokavirasto aikoo löyhentää rajoituksia

Ympäristömyrkkyjen pitoisuudet Itämeren silakoissa ovat alentuneet niin paljon, että Ruokavirasto pohtii syöntirajoituksista luopumista.

Helsingin Sanomat 2.2.2023

Strömming 2019

"Nästan ingen strömming blir mat, det mesta blir minkfoder"

FEL! Nästan allt blir mat.

Men självklart ska vi äta mer strömming.

Här är strömmingen som ska konkurrera ut tonfisken

Det ska gå lätt att tillreda, det ska smaka gott och det ska vara inhemskt och hållbart. Det var målet när Hailia Nordic grundades. I dag hoppas Michaela Lindström att företagets strömmingsprodukter ska konkurrera ut tonfisken.

Hufvudstadsbladet 11.2.2023

Giftfri från Östersjön? 🍷👀 3

Gilla Svvara 3 tim

Strömming är nästan helt utfiskad ...

Gilla Svvara 2 tim

Strömming från var? Den är ju minst sagt onyttig om den kommer från Östersjön

Gilla Svvara 2 tim

tro inte allt du läser. Odlad fisk kan väl inte bli hälsosammare när den föds upp på strömming.

Gilla Svvara 1 tim

Rekommenderas inte äta strömming för ofta, för mkt miljögifter 🙄

Gilla Svvara 2 tim

Åt inte en enda strömming i vintras. ...

Gilla Svvara 2 tim

Det finns ett ENORMT behov av information och marknadsföring!

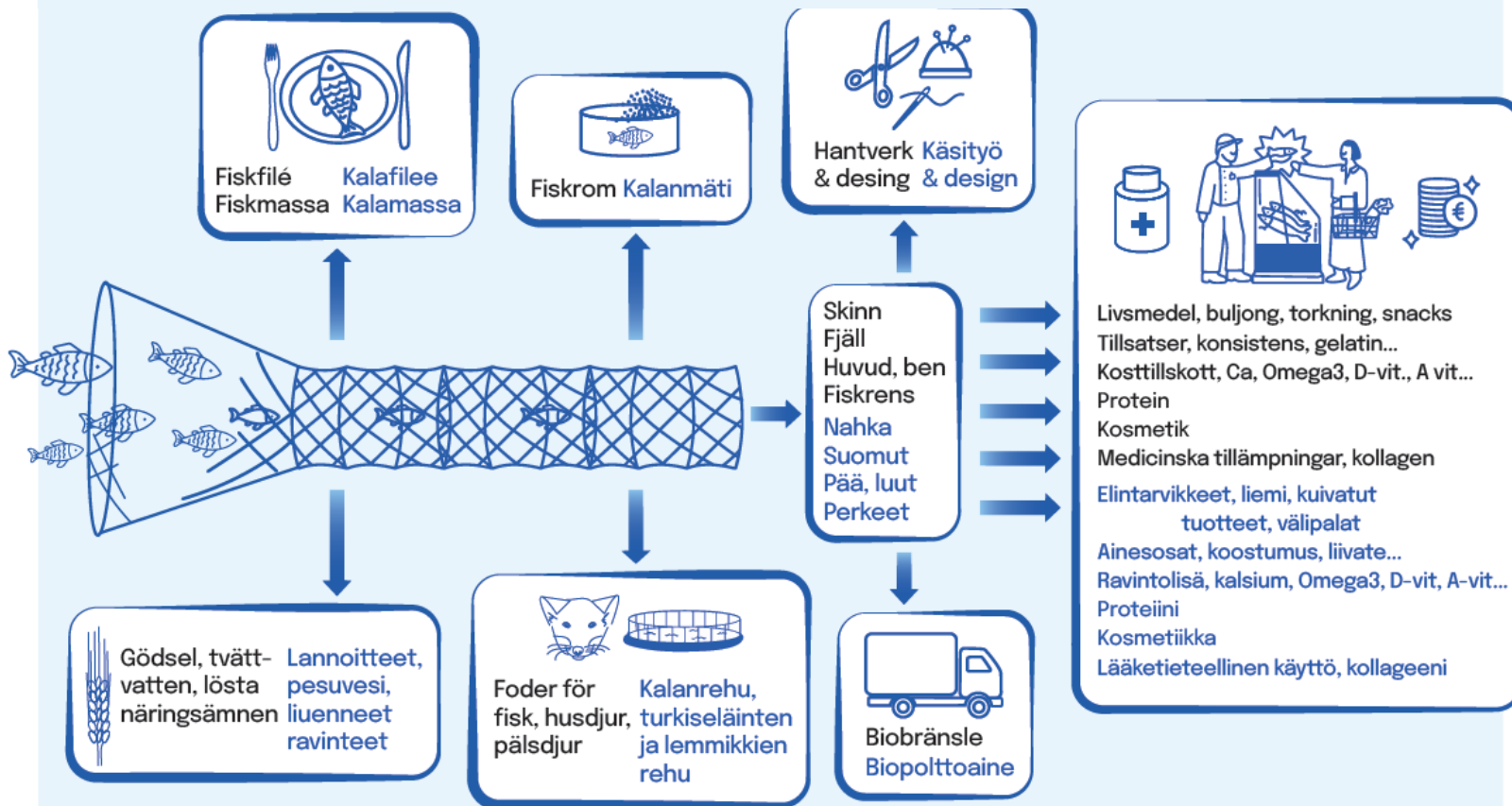
Hur kan vi maximera värdet på fisken?

/ Kuinka voimme maksimoida kalan arvon?

Värderingssja / Arvorysä

HÖGRE VÄRDE UR SAMMA FÅNGST - BINDA NÄRINGSÄMNNEN - INGET SVINN

SUUREMPI ARVO SAMASTA SAALIISTA - RAVINTEIDEN SITOMINEN - EI HÄVIKIÄ

Produktutveckling, kvalitetsutveckling
Forskning & innovation

Konceptutveckling, branding,
kommunikation

- Underutnyttjade fiskarter, smartfisk
- Högre värde ur små fiskar, strömming, nors, siklöja
- Höjd lokal förädlingsgrad
- Högvärdesprodukter av fisk

Tuotekehitys, laadun parantaminen
Tutkimus & innovaatio

Konseptien kehittäminen, brändäys,
viestintä

- Alihyödynnetyt kalalajit, älykalat
- Suurempi arvo pienistä kaloista, silakasta, kuoreesta, muikusta
- Korkeampi paikallinen jalostusaste
- Lisäarvotuotteet

SLUTSATSER

**Det finns en ökad motivation för att utveckla produktionen av fisk och sjömat!
Drivkraften är självförsörjningsgraden, nationalekonomin, folkhälsan, klimatskäl, och miljöskäl.**

Allt hänger ihop. Vild fisk och odlad fisk kompletterar varandra. Båda behövs i hanteringskedjan, båda behövs för konsumenterna.

Investeringar, arbetskraft, logistik, förädling och försäljning. Man bygger väldigt lite enbart för den vilda fisken. De flesta investeringar förutsätter att det finns tillgång till odlad råvara. Den vilda fisken är grädden på moset som kommer enligt tillgång och säsong (undantaget strömmingen som finns i volym och kräver egna investeringar).

TACK

Jonas Harald
Österbottens Fiskeleader Kustaktionsgruppen
Aktion Österbotten r.f.
jonas.harald@aktion.fi
+358 50 433 4683

EMKVR
2021-2027

Österbottens Fiskeleader
Pohjanmaan Kalaleader